

İSLAM DÜNYASI'NDA DEMOKRATİK YÖNETİŞİM PLATFORMU

İSTANBUL, TÜRKİYE

14 NİSAN 2004

Afrika, Asya, Avrupa ve Ortadoğu'daki çoğunluğu Müslüman olan ülkelerden siyasi uygulayıcılar olarak bizler, 12 Nisan – 14 Nisan 2004 tarihleri arasında İstanbul, Türkiye'de düzenlenen İslam Ülkeleri Demokrasi Kongresi'nde bir araya geldik. Bizler, demokratik yönetim ve katılım hakkında deneyime sahip eski ve şu anki devlet ve hükümet başkanları, bakanlar, milletvekilleri, sivil ve siyasi parti liderleriyiz. İnsanlarımızın umut ve amaçlarını yansıtır bir şekilde, aşağıdaki İslam Dünyası'nda Demokratik Yönetişim Platformu'nu sunmaya kararlıyız:

ÖNSÖZ

İslam kültürünün ilkeleri ve değerleri hoşgörü, adalet ve katılımı birlikte barışı içermektedir. Bu ilkeler, demokratik yönetimin, daha barışçıl ve müreffeh bir dünyanın temelini oluşturmaktadır. Uygulandığında, bu ilkeler ve değerler, kültürel ifadelerin ve demokratik süreçlerin birbirini kuvvetlendirdiğini göstermekte ve bu suretle İslam ile demokrasinin ilkelerinin uyumunu teyit etmektedir.

İslam kültürünün bu ilkeleri, Birleşmiş Milletler(BM) Şartı, Avrupa Birliği(AB) Şartı, Varşova Bildirgesi, İnsan Hakları Evrensel Bildirisi, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, Avrupa Temel Haklar Şartı, BM Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Ortadan Kaldırılması Sözleşmesi, BM Çocuk Hakları Sözleşmesi, Afrika İnsan Hakları Şartı ve 1999 ve 2004 tarihli Sana'a Bildirgesinde de kabul edilen hak ve özgürlükleri tüm bireylere garanti ederken ortak kültürel kimliğimizi koruyan demokratik bir siyasi süreci gerektirmektedir.

Bu ilkelerin her biri, İslam Dünyası'ndaki demokratların bağlı olduğu taahhütleri içerir.

Yukarıdaki ilkeler ve değerlerle bağlantılı olarak, farklı görüşlerin varlığının toplumlarımızı zayıflatmadığı gibi güçlendirdiğine ikna olmuş bir şekilde aşağıdakilere inanmaktayız:

HOŞGÖRÜ

- Düşünce, vicdan ve inanç özgürlüğü;
- İfade ve fikir özgürlüğü;
- Medyanın özgür ve çoğulcu olması; ve
- Toplanma ve başkalarıyla bir araya gelme (dernek kurma) özgürlüğü.

ADALET

- Irk, renk, cinsiyet, dil, din, siyasi ya da diğer görüşler, ulusal ya da sosyal menşe, varlık, doğum ya da diğer sosyal ve ekonomik statüler gibi, hiç bir konuda ayırım olmaksızın, tüm insanlara eşit haklar;
- Eşitlik ilkesi, siyasi sürecimizde bugüne kadar eksik temsil edilmiş olan kadınların ve grupların lehine belli avantajlar sağlayan geçici tedbirlerin benimsenmesini ya da muhafaza edilmesini önlemez;
- Hukukun üstünlüğü ve bağımsız yargı;
- İşkence, zulüm ve zalimce ya da olağandışı cezaların kaldırılması; ve
- Fakirliğin azaltılması ve gelişmenin özendirilmesi.

KATILIM

- Kamu güvenine sahip bağımsız seçim komisyonlarının oluşturulması yoluyla, partizan olmayan ve siyasi açıdan dengeli, cinsiyeti ne olursa olsun yasal oy kullanma yaşına gelen tüm vatandaşlara oy kullanma hakkını kullanma güvencesi veren, gücün barışçı yollarla devrini sağlayacak özgür, adil ve düzenli çok partili seçimler;
- Kadın ve erkeğin eşit katılımını teşvik eden demokratik karar verme süreçleri;
- Bağımsız medya kanalları, sivil eğitim-öğretim programları aracılığıyla oluşan bilgili ve açık toplumlar ve siyasi yaşama aktif bir şekilde katılan bir sivil toplum;

- Vatandaşların çıkarlarını temsil eden sorumlu siyasi partiler ve gerçek siyasi yarış ve demokratik, saydam seçimler kanalıyla meşrulaşmış yasama organları;
- Şeffaflık, hesap verme, bilgi alma özgürlüğü, parlamenter ve bağımsız sivil toplum gözetim mekanizmaları yoluyla hukukun üstünlüğünü güçlendirmeyi ve yozlaşmayı önlemeyi hedef alan demokratik bir yönetim sistemi;
- Çocuk haklarıyla uyumlu bir biçimde, eğitim ve öğretimin tüm kızlar ve erkekler için mümkün ve ulaşılabilir kılan etkin önlemler;
- Ekonomik refahın sağlanmasına katkıda bulunan kurumsal yönetim ve şeffaf mali politikalar.

Bu platform, İslam ilkeleri ile demokratik yönetim ilkelerinin karşılıklı olarak birbirini desteklediğini ortaya koymaktadır.

İnanıyoruz ki, bu platformun ilkelerini takip eden tüm uluslar ve tüm bireyler, hem insan onuruna, toplumsal uyuma, ekonomik refaha ve güvenliğe katkıda bulunacak, hem de tüm insanlar arasında anlayış ve barışı destekleyeceklerdir.

Bizler, izleme girişimleri aracılığıyla bu ilkelerin somut bir ifade bulmasına ve İslam dünyası demokratları ağının oluşmasına kararlıyız.